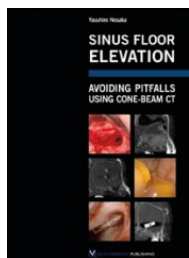

Yasuhiro Nosaka

Sinus floor elevation – avoiding pitfalls using cone-beam CT

Overdrevent kontrollbehov ved sinuslift

Sinus maxillaris er et takknemlig område å arbeide i for en oralkirurg. Ingen steder er forutsetningene bedre for å lykkes med bentransplantasjoner, implantater kan stå langt inn i løse luften uten at pasienten har noen symptomer, og ikke minst, eventuelle feilslag vil ofte være usynlige for kolleger. Man kan alltid bortforklare det rare OPG-bildet med at dette er en uegnet billedmodalitet for sinusopptak, og at det helt sikkert er snakk om distorsjoner eller overskygginger på bildet, og sjansen for at noen vil etterprøve dette er temmelig liten. Det er disse fordelene forfatteren av denne boken vil ødelegge med å understreke viktigheten av CT-scanning som både diagnostisk verktøy, grunnlag for behandlingsplan og evaluering.

Boken er kortfattet og ryddig bygget opp, og består av en samling kasuistikker som eksemplifiserer ulike problemstillinger ved sinusliftprosedyrer. Boken består av to deler, del en

omhandler lateralvinduteknikk, del to (som er veldig kort) omhandler osteotomteknikk. De første kasuistikkene poengterer diagnostiske utfordringer, deretter følger prinsipper ved behandling før det avsluttes med postoperativ oppfølging, evaluering og feilslag. Kasuistikkene er godt illustrert med både OPG-, CT- og kliniske bilder.

Forfatteren benytter kirurgiske teknikker som er adekvate, men som kan diskuteres. «Moderne» metoder som sinuslift uten benoppbygging, bruk av piezotom og andre etter hvert vanlige prosedyrer er ikke beskrevet. Han benytter ulike biomaterialer i stor grad, trikalsiumfosfat, membraner og mesh, noe jeg personlig sjelden eller aldri finner behov for ved sinusliftprosedyrer, men som selvfølgelig kan gi fordeler i noen situasjoner. Det er en typisk «in my hands»-bok, som heller ikke utgir seg for noe annet. Fordelene med CT-opptak understrekes kraftig, og det henvises stadig til hvor utilstrekkelig OPG er. Forfatteren synes imidlertid å ha glemt at dentalrøntgen kan være et brukbart alternativ – det blir litt tåpelig når CT omtales som det eneste saliggjørende for diagnostisering av periapikale oppklaringer.

Som tidligere nevnt er sinus maxillaris et sted der mye går uventet bra. Boken representerer derfor slik jeg ser det et unødvendig kontrollbehov, der

hver eneste lille slimcyste skal gjøres rede for før en våger seg inn i sinus. Det blir bl. a. beskrevet at CT er «indispensable» for å kartlegge septa i sinus før sinuslift: Sikkert sant det, men man finner dem jo uansett når man åpner opp!

Språket er nesten like omstendelig som innholdet («CT imaging is incapable of evaluating the nature of the fluid contained within a cyst.») og er i tillegg ganske dramatisk («The swelling (of the sinus membrane) produced pressure (...) in every direction, akin to an explosion»).

Boken og kasuistikkene gir for såvidt mange nyttige tips om ting man bør være på vakt for når man planlegger, utfører eller følger opp sinusliftprosedyrer. Mange tips er uthevet i «Key point»-tekstbokser. Man bør imidlertid ikke ta alle anbefalinger like bokstavelig, og se kritisk på nødvendigheten og faktisk også hvorvidt man vil ha nytte av disse i praksis. Man kan komme fint i mål med langt enklere og mindre omstendelige metoder, både røntgenologisk og kirurgisk.

Sigbjørn Løes

London: Quintessence publishing; 2014.
106 sider, rikt illustrert. ISBN: 978-1-85097-265-5

■ Nye bøker og anmeldelser

Tidendes redaksjon mottar et stort antall bøker, både om odontologi og andre fagområder innen helse, samt helse og samfunn med ulike vinklinger, fra forlag i inn- og utland. Mange av disse er det ikke aktuelt for Tidende å anmelde, mens mange sendes til anmeldelse. Det blir derfor jevnlig anmeldt et antall bøker i Tidende under Boknytt. Ofte går det imidlertid noe tid fra boken kommer ut til anmeldelsen foreligger.

For å gjøre bokutgivelser kjent for Tidendes lesere, presenterer vi bøker, både odontologiske fagbøker og de som omhandler andre temaer, med en kort omtale basert på vaskeseddelen fra forlaget, under vignetten Nye bøker. Presentasjonen kommer på det språket boken er skrevet; det være seg norsk, svensk, dansk eller engelsk, og er ledsaget av et bilde av bokens forside.

En presentasjon under Nye bøker i Tidende er ingen garanti for at det kommer en anmeldelse av boken senere, samtidig som det heller ikke utelukker en anmeldelse i en senere utgave.